

ЮВІЛЕЙ ГЕОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ANNIVERSARY OF THE GEOLOGICAL FACULTY OF THE TARAS SHEVCHENKO NATIONAL UNIVERSITY OF KYIV

Геологічному факультету (ННІ “Інститут геології”) Київського національного університету імені Тараса Шевченка виповнюється 75 років!

Геологічний напрям зародився в Київському університеті ще з часів його заснування 1834 року, коли з-поміж перших 13 кафедр на фізико-математичному відділенні філософського факультету було відкрито кафедру мінералогії та геогнозії, на якій працювали такі вчені, як С. Ф. Зенович, Е. К. Гофман, А. С. Рогович, К. М. Феофілактів. Наприкінці XIX і на початку XX століття тут працювали такі видатні геологи, як П. А. Тутковський, В. І. Лучицький, П. М. Чирвінський, Б. Л. Лічков, М. І. Безбородько, П. Я. Армашевський, В. А. Дубянський та ін.

1933 року в Київському університеті було створено геолого-географічний факультет, на якому працювало вже чотири кафедри геологічного спрямування: загальної геології (В. І. Крокос), історичної геології та палеонтології (Б. І. Чернишов), петрографії та корисних копалин (М. І. Безбородько, М. Г. Світальський, Л. Г. Ткачук, І. С. Усенко), мінералогії та кристалографії (М. К. Шматько).

1944 року в складі університету створено геологічний факультет, який у різні роки очолювали: Б. О. Гаврусевич



(1945–1948), С. П. Родіонов (1949–1951), Ф. А. Руденко (1951–1968), М. Ф. Скопиченко (1968–1976), В. А. Сліпченко (1976–1985), А. Г. Солдак (1985–1988), В. С. Шабатін (1988–1999), В. Ф. Грінченко (1999–2004), В. А. Михайлов (2004–2007 і 2013–2014), С. А. Вишва (2007–2012). На факультеті працювали такі видатні науковці, як В. Г. Бондарчук, Б. О. Гаврусевич, О. Л. Ейнон, І. Є. Жернов, В. С. Заїка-Новацький, М. М. Ключников, В. Т. Латиш, В. І. Лучицький, В. Г. Мольяко, С. А. Мороз, Г. Т. Продайвода, Ф. А. Руденко, І. Д. Седлецький, В. О. Сельський, М. П. Семененко, В. І. Скаржинський, І. П. Щербань та багато інших. 2015 року геологічний факультет перетворено на Навчально-науковий інститут “Інститут геології”, якому було підпорядковано Коледж геологорозвідувальних технологій (КГРТ).

Нині Інститут є потужною науково-освітньою структурою, роботу якої забезпечує сім кафедр (загальної та історичної геології; геології родовищ корисних копалин; геології нафти і газу; мінералогії, геохімії та петрографії; гідрогеології та інженерної геології; геофізики; геоінформатики), науково-дослідна, адміністративно-організаційна і господарська частини. Крім того, до складу Інституту входять Інформаційно-обчислювальний сектор і Геологічний музей. Інституту також підпорядкований КГРТ з базою практик у смт Корнин. З 2015 р. Інститут очолює доктор геологічних наук, професор В. А. Михайлов.

Навчальний процес в Інституті забезпечує 61 викладач, з них 24 доктори і 36 кандидатів наук, зокрема 11 залучених до освітнього процесу співробітників НАН України. В Інституті навчається понад 400 здобувачів вищої освіти, зокрема бакалаври (250 осіб), магістри (139), аспіранти (15) і докторанти (1). Підготування здобувачів вищої освіти здійснюється за двома спеціальностями: 103 “Науки про Землю” (за навчальними програмами і спеціалізаціями Геологія, Геофізика, Гідрогеологія, Геоінформатика, Геологія нафти і газу, Геохімія і мінералогія, Economic Geology, Applied Geology) і 193 “Геодезія і картографія” (Геоінформаційні системи і технології, Оцінка землі та нерухомого майна).

На сьогодні головною проблемою є зменшення кількості абітурієнтів, що пов'язане із загальним занедбаним станом геологічної галузі України, зменшенням кількості випускників середніх шкіл, від'їздом молоді на навчання в західні країни (Польща, Німеччина, Швейцарія тощо). Україн негативно



Корпус ННІ “Інститут геології” Київського національного університету імені Тараса Шевченка

вплинуло на набір абітурієнтів уведення наказом Міністерства освіти і науки України 2016 року незрозумілою для абітурієнтів спеціальності “Науки про Землю”, яка об’єднала 21 спеціальність трьох галузей знань, а саме геології, географії і гідрометеорології, що призвело до “розчинення” саме наук про Землю, зокрема геології, у географічних науках соціально-економічного напрямку.

Проте, попри несприятливі соціально-економічні умови, Інститут забезпечує високу якість навчання. У ці нелегкі часи ми зберегли кадровий потенціал Інституту, лабораторну базу, повсякчасно підвищуємо якість аудиторного фонду, застосовуємо новітні методи навчання, готуємо й видаємо численні навчально-методичні матеріали. Наш Інститут є базовою методичною установою в системі геологічної освіти України.

Постійно зростає рівень підготовки студентів, їхня участь у науковій роботі. Наші студенти є членами таких поважних міжнародних асоціацій, як EAGE – Європейська асоціація геонауковців та інженерів; SEG – Товариство розвідувальних геофізиків; АДС – Асоціація дослідників свердловин; AAPG – Американська асоціація нафтових геологів; Society of Economic Geologists – Міжнародна спілка економістів-геологів. Вони відвідують наукові конференції і польові міжнародні навчальні табори в різних країнах світу (США, Угорщина, Чехія, Румунія, Польща), організують такі табори в Україні; беруть участь у проведенні престижних міжнародних наукових конкурсів, зокрема є багаторічними учасниками змагань Imperial Barrel Award у Празі (Чехія), організованих American Association of Petroleum Geologists (AAPG); беруть участь у програмах академічної мобільності, зокрема Erasmus+, Mitacs, Міжнародної агенції з атомної енергії тощо. 2018 року наш студентський науковий осередок SEG (Society of Exploration Geophysicists) здобув 1 місце з-понад як 500 осередків SEG світу. Аспірант Інституту А. Чернов у 2017–2018 рр. працював в Антарктиді в складі XXII Української антарктичної експедиції (грант надав Національний антарктичний науковий центр).

Наші випускники працюють в академічних інститутах України і світу, провідних підприємствах, зокрема Держгеолнадр, геологорозвідувальних компаніях, як-от НАК “Нафтогаз”, НАК “Надра”, ДЕТЕК, Shell, Schlumberger тощо.

Однією з найсуттєвіших ознак нашого життя є наукова робота в межах міжкафедральних, держбюджетних і господарсько-договірних тем, міжнародних грантів тощо. Співробітники Інституту здійснюють геологорозвідувальні ро-



Геологічний музей

боти, експертну оцінку різноманітних корисних копалин у різних країнах світу: Гвінеї (2003–2004 рр.), Вірменії (2004 р., 2007 р.), Мадагаскарі (2008 р.), Ліберії (2011–2012 рр.), Лаосі (2012–2013 рр.), Камеруні (2013), Мавританії (2011–2019 рр.), Танзанії (2018 р.). Провідні виші світу запрошують наших викладачів прочитати курс лекцій, з-поміж них професори В. І. Павлишин, О. В. Митрохин, В. А. Михайлов – 2013 року в Московському державному університеті імені М. В. Ломоносова; професор О. Є. Кошляков – 2014 року в Східноказахстанському технічному університеті імені Д. Серикбаєва; професор О. М. Іванік – 2018 року у Віденському університеті природних ресурсів та наук про життя; професор В. А. Михайлов – 2018 року в Китайському університеті геології в Пекіні; доцент І. М. Байсарович – 2018 року в Університеті Ставангера (Норвегія).

Журнал “Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Геологія” з 2015 р. індексується в зарубіжній базі ESCI Web of Science.

Отже, ННІ “Інститут геології” є унікальною освітянсько-науковою структурою, де представлені всі навчальні спеціальності і спеціалізації геологічної галузі України, яка спроможна забезпечити високу якість і безперервність геологічної освіти, починаючи з учнів 9–10 класів (молодший спеціаліст) і закінчуючи фахівцями найвищого гатунку (кандидати й доктори наук). Очевидно, що майбутнє геологічної галузі України багато в чому пов’язане з функціонуванням цієї структури.

Сучасний ринок геологічної праці потребує від випускників глибоких знань і професіоналізму, самостійності та оригінальності мислення, досконалого знання іноземних мов, насамперед англійської, володіння сучасними комп’ютерними програмами оброблення геологічної інформації тощо. Треба мати на увазі, що для випускників українських вишів ринок праці не обмежується тільки Україною, а поширюється майже на весь світ. Удосконалення навчального процесу, приведення його до сучасного світового рівня, розширення й поглиблення наукових досліджень мають стати головними завданнями нашого Інституту, як і інших навчальних закладів геологічного профілю на найближче майбутнє. Не можна забувати, що геологія є не тільки сферою фундаментальних наукових досліджень, але й однією з найважливіших бюджетотворювальних галузей народного господарства України.

Зі святом вас, дорогі випускники геологічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка!

*Директор ННІ “Інститут геології”,
доктор геологічних наук, професор
В. А. МИХАЙЛОВ*



Бурова практика в Коринні